

WSPARCIE DLA TWORZENIA LOKALNYCH PARTNERSTW DS. WODY

Elbląg - 31.03.2023 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
Operacja opracowana przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Korzyści z uczestnictwa, kierunki działań oraz źródła finansowania gospodarki wodnej i aktywności LPW

Paweł Urbanowicz - Koordynator wojewódzki LPW

Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie

Materiał opracowany przez Pawła Urbanowicza na potrzeby realizacji operacji przygotowanej przez Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Olsztynie
Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa Inwestująca w obszary wiejskie”
Materiał Współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich”
Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Misja Lokalnych Partnerstw ds. Wody

Lokalne Partnerstwa Wodne są tworzone dla podjęcia wspólnych działań w zakresie szeroko pojętej racjonalnej gospodarki wodą. LPW będą działać na rzecz wzmocnienia koordynacji działań pomiędzy podmiotami uczestniczącymi w zarządzaniu zasobami wody na obszarach wiejskich na poziomie regionalnym i lokalnym.

Kierunki działań Lokalnych Partnerstw Wodnych:

- zapewnienie odpowiedniej ilości i jakości wody dla ludności;
- zapewnienie wody na potrzeby rolnictwa i hodowli ryb w stawach;
- ochrona przed powodzią oraz suszą;
- ochrona zasobów wodnych przed zanieczyszczeniem oraz niewłaściwą lub nadmierną eksploatacją;
- utrzymywanie lub poprawa stanu ekosystemów wodnych i zależnych od wód;
- zaspokojenie potrzeb związanych z turystyką, sportem oraz rekreacją.

Aktywność Lokalnych Partnerstw Wodnych:

- Zintegrowanie działań na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez stworzenie mechanizmów zapewniających partnerom uczestnictwo w procesie decyzyjnym i w działaniach inwestycyjnych.
- Stworzenie na terenie każdego z powiatów systemu służącego przepływowi informacji, prowadzeniu konsultacji i koordynacji działań wszystkich podmiotów prowadzących działania inwestycyjne i remontowe w zakresie gospodarowania wodą.
- Podniesienie świadomości w zakresie racjonalnego gospodarowania wodą wśród mieszkańców i podmiotów związanych z tą tematyką.

C. D. Aktywność Lokalnych Partnerstw Wodnych:

- Wyzwolenie różnorodnych inicjatyw społecznych na rzecz racjonalnego gospodarowania wodą poprzez promocję tej problematyki.
- Budowanie dobrych relacji między partnerami sektora publicznego, społecznego i gospodarczego, w szczególności podniesienie rangi Spółek Wodnych jako ważnego czynnika kształtującego stosunki wodne.
- Stworzenie instrumentów pomocy partnerom i rolnikom w zakresie tworzenia dokumentów planistycznych, analitycznych i wniosków finansowych dotyczących inwestycji wodnych.

B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich

Cele:

- zwiększenie odporności rolnictwa na susze i zapobieganie powodziom na terenach rolniczych;
- poprawa racjonalności gospodarki wodnej poprzez odpowiednią regulację stosunków wodnych na terenach rolniczych oraz ograniczenie odpływu wody;
- zwiększenie retencji wody.

Zakres wsparcia inwestycji w ramach

B3.3.1 Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

Obszar A - aktywizacja mieszkańców obszarów wiejskich przez ośrodki doradztwa rolniczego w ramach Lokalnych Partnerstw Wodnych (**LPW**) na rzecz działań w poprawę gospodarki wodnej.

Obszar B - przedsięwzięcia związane z budową, przebudową, odbudową, rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz niewielkich urządzeń wodnych (w szczególności ograniczających odpływ wody, z uwzględnieniem jej retencjonowania), realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego (**JST**).

Obszar C - inwentaryzacja urządzeń melioracji wodnych przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (**PGW WP**) w celu opracowania bazy danych urządzeń melioracji wodnych i gruntów zmeliorowanych.

Lokalne Partnerstwa Wodne (LPW) w KPO

Zakres zadań:

- „zacieśnianie współpracy” na poziomie lokalnym pomiędzy zainteresowanymi podmiotami*;
- wieloletnie planowanie działań w obszarze poprawy gospodarki wodnej oraz wskazywanie potrzeb inwestycyjnych*;
- szkolenia, warsztaty, wyjazdy studyjne.

* Dodatkowe punkty w KPO dla gmin uczestniczących w LPW oraz dla inwestycji wskazanych w planach LPW jako priorytetowe.

- Budżet KPO – **około 30 mln PLN**
- Wnioskodawca – **WODR**
 - konkurs ogłaszany przez ARiMR (po jednym naborze w 2023, 2024, 2025 r.);
 - zaliczka na 80% kosztów kwalifikowanych, 20% refundacja kosztów;
 - VAT jest kosztem niekwalifikowalnym (trwają prace nad pokryciem tej części wydatków z budżetu państwa).
- Planowane nabory wniosków I kwartał (2023, 2024, 2025).

Krajowy Plan Odbudowy (KPO) działanie B3.3.1. – uwarunkowania nałożone przez KE

Inwestycje muszą być zgodne z wymogami określonymi w Wytycznych Technicznych „Nie wyrządzać znaczącej szkody” (2021/C58/01), a każda inwestycja mająca znaczący wpływ na stan jednolitych części wód lub negatywny wpływ na przyrodę powinna być wyłączona ze wsparcia.

(...) uznaje się, że dana działalność wyrządza poważne szkody zrównoważonemu wykorzystywaniu i ochronie zasobów wodnych i morskich, jeżeli działalność ta szkodzi dobremu stanowi lub dobremu potencjałowi ekologicznemu jednolitych części wód, w tym wód powierzchniowych i wód podziemnych; lub dobremu stanowi środowiska wód morskich;

Obowiązek przyjęcia kryteriów wyboru naboru wniosków - Inwestycje w ramach tego projektu będą wybierane w ramach dedykowanych naborów, w oparciu o kryteria środowiskowe. Kryteria te będą sprzyjać stosowaniu opartych na przyrodzie metod i praktyk odpornych na zmiany klimatu.

Ważna będzie **weryfikacja potrzeb i charakteru możliwych działań.**

Projekt ma **faworyzować rozwiązania oparte na przyrodzie i długoterminowe zrównoważone zarządzanie zasobami wodnymi.**

Kryteria MRiRW przy wyborze przedsięwzięć w ramach inwestycji B3.3.1 KPO

Horyzontalne dla wszystkich przedsięwzięć KPO

- zgodność z celami programu i zakresem.

Szczegółowe kryteria środowiskowe

- zgodność m.in. z zasadą nie wyrządzania znaczącej szkody.

Kryteria premiujące, dodatkowe punkty za:

- rozwiązania oparte na przyrodzie;
- powierzchni użytków rolnych w powierzchni ogółem powiatu wynosi pow. 50%;
- **udział jednostek samorządu terytorialnego w LPW;**
- **realizację przedsięwzięć wskazanych przez LPW jako ważne z punktu poprawy gospodarki wodnej (priorytetowe).**

Wsparcie gospodarki wodnej związanej z rolnictwem

Dofinansowanie dla spółek wodnych – poddziałanie 5.1. Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof

- nabory cykliczne.

Wsparcie w ramach obszaru „**Zarządzanie zasobami wodnymi**” ma na celu zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w zlewniach rolniczych – poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa

- planowany nabór początek 2023.

Poddziałaniem 5.1 Wsparcie inwestycji w środki zapobiegawcze, których celem jest ograniczenie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof

Dofinansowanie przyznawane będzie na operacje polegające na zakupie sprzętu do utrzymywania urządzeń wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstw rolnych przed zalaniem, podtopieniem lub nadmiernym uwilgoceniem spowodowanym przez powódź lub deszcz nawalny. Dodatkowo do kosztów kwalifikowalnych zakwalifikowano koszty przebudowy lub remontu istniejących urządzeń melioracyjnych z funkcji odwadniających na nawadniająco-odwadniające.

Beneficjent - spółki wodne lub związki spółek wodnych.

C. D. Poddziałanie 5.1

Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi nie może przekroczyć 1 mln zł.

Formą pomocy jest refundacja części kosztów kwalifikowalnych operacji

Wysokość pomocy wynosi 80% kosztów kwalifikowalnych operacji.

Całkowita kwota przeznaczona na realizację inwestycji przez spółki wodne lub związki spółek wodnych w ramach poddziałania wynosi ok. 52 mln euro.

○ **Poddziałanie 4.3 Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa**

Działanie to związane jest z budową, przebudową lub remontem urządzeń wodnych i budowli hydrotechnicznych, w szczególności zbiorników wodnych lub jazów, zakupem i montażem urządzeń telemetrycznych służących do pomiaru stanów wód oraz zakupem użytków gruntowych pod inwestycje.

Beneficjent - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Forma pomocy w tym przypadku to refundacja kosztów kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu.

Pomoc przyznawana jest w wysokości 100% kosztów kwalifikowalnych, z tym że nie wyższej niż 10 mln zł na operację.

Całkowita kwota przeznaczona na realizację inwestycji w ramach poddziałania wynosi ok. 215 mln euro.

Dofinansowanie dla rolników w zakresie nawodnień – poddziałanie Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych w ramach operacji Modernizacja gospodarstw rolnych:

- modernizacja istniejących systemów nawodnieniowych, wykonanie nowego nawodnienia lub ujęcia wodnego, zakup maszyn i urządzeń do poboru, rozprowadzania, magazynowania, uzdatniania wody,
- nabory cykliczne

Działania rolno-środowiskowo-klimatyczne

- w ramach Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone – promowanie racjonalnego stosowania nawozów, zapobiegające przedostawaniu się azotu i fosforu do wód powierzchniowych i podziemnych
- w ramach Pakietu 2. Ochrona gleb i wód – wymóg utrzymywania roślinności pomiędzy dwoma plonami głównymi, co przyczynia się do ograniczenia zanieczyszczenia wód, przeciwdziałania erozji wodnej i utracie substancji organicznej

Wsparcie na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych

- działania te wywierają istotny wpływ na ochronę zasobów wodnych na obszarach wiejskich,
- ochrona przed erozją, stepowieniem krajobrazu, powstawaniem osuwisk ziemnych, pochłanianie dwutlenku węgla.

Dotacja celowa z budżetu państwa dla spółek wodnych

- utrzymanie urządzeń melioracji wodnych,
- wsparcie z budżetu państwa w wysokości 40 mln zł rocznie.

Program priorytetowy Ogólnopolski program środowiskowej regeneracji gleb poprzez ich wapnowanie

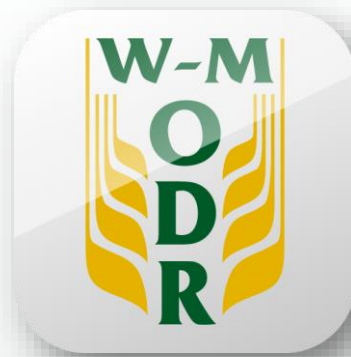
- wsparcie działań regeneracyjnych zakwaszonych gleb
- program realizowany przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Budżet na lata 2019-2023 – 300 mln zł,
- beneficjenci – producenci rolni posiadający gospodarstwa o powierzchni nieprzekraczającej 75 ha, o pH gleby mniejszej lub równej 5,5.

Korzyści jakie wynikają z udziału w „Lokalnym Partnerstwie ds. Wody” to m.in.:

- inwestycje ujęte w planach inwestycyjnych powstałych Lokalnych Partnerstw ds. Wody będą dodatkowo punktowane w przypadku starania się o dofinansowanie z programów rządowych;

Podmioty należące do LPW będą mogły skorzystać z możliwości:

- omówienia i opiniowania priorytetowych inwestycji wodnych, które powinny zostać w pierwszej kolejności sfinansowane i zrealizowane w powiecie;
- konsultacji z ekspertami do spraw zarządzania zasobami wodnymi, uzyskania porad w szczególności prawnych, wypracowania wspólnych rozwiązań na rzecz poprawy szeroko pojętej gospodarki wodnej w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

Dziękuję za uwagę

**Warminsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
z siedzibą w Olsztynie**

ul. Jagiellońska 91, 10-356 Olsztyn

tel. (089) 535 76 84, 526 44 39

<https://wmodr.pl/>